WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (ósma izba)

z dnia 1 lipca 2009 r. *

W sprawach połączonych T-273/06 i T-297/06

ISD Polska sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie (Polska),

Industrial Union of Donbass Corp., z siedzibą w Doniecku (Ukraina), reprezentowana początkowo przez adwokatów C. Rapina oraz E. Van den Hautego, a następnie przez adwokatów C. Rapina, E. Van den Hautego oraz C. Pétermanna,

strona skarżąca w sprawie T-273/06,

ISD Polska sp. z o.o. (dawniej Majątek Hutniczy sp. z o.o.), z siedzibą w Warszawie, reprezentowana początkowo przez adwokatów C. Rapina oraz E. Van den Hautego, a następnie przez adwokatów C. Rapina, E. Van den Hautego oraz C. Pétermanna,

strona skarżąca w sprawie T-297/06,

* Język postępowania: francuski.

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez C. Giolita oraz A. Stobiecką-Kuik, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

mających za przedmiot skargi o stwierdzenie częściowej nieważności decyzji Komisji 2006/937/WE z dnia 5 lipca 2005 r. w sprawie pomocy państwa nr C 20/04 (ex NN 25/04) na rzecz Huty Częstochowa SA (Dz.U. 2006, L 366, s. 1), w zakresie w jakim uznaje ona niektóre środki pomocowe za niezgodne ze wspólnym rynkiem i nakazuje Rzeczypospolitej Polskiej ich odzyskanie,

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI
WSPÓLNOT EUROPEJSKICH (ósma izba),

w składzie: M.E. Martins Ribeiro, prezes, S. Papasavvas i A. Dittrich (sprawozdawca), sędziowie,

sekretarz: K. Pocheć, administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 3 września 2008 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne

1 Zgodnie z art. 8 Protokołu nr 2 dotyczącego produktów EWWiS do Układu europejskiego z dnia 16 grudnia 1991 r. ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony a Rzecząpospolitą Polską z drugiej strony (Dz.U. 1993, L 348, s. 2, zwanego dalej „protokołem nr 2”):

„1. Poniższe jest niezgodne z właściwą realizacją Układu, o ile może mieć negatywny wpływ na handel między Polską a Wspólnotą:

[…]

iii) pomoc publiczna w jakiejkolwiek formie, z wyjątkiem odstępstw przewidzianych w traktacie EWWiS.

[…].

4. Strony uznają, że w ciągu pierwszych pięciu lat od wejścia w życie niniejszego Układu i na zasadzie wyjątku od postanowień punktu 1 [ppkt] (iii), [Rzeczpospolita] Polska może w wyjątkowych przypadkach udzielać pomocy publicznej dla wyrobów stalowych EWWiS w celach restrukturyzacji pod warunkiem, że:

— program restrukturyzacji jest związany z ogólną racjonalizacją i ograniczaniem zdolności produkcyjnych w Polsce,

— zapewnia przetrwanie firm korzystających z pomocy w normalnych warunkach rynkowych po zakończeniu okresu restrukturyzacji oraz

— wielkość i nasilenie pomocy są ograniczone ściśle do koniecznego minimum dla przetrwania i będą stopniowo znoszone.

Rada Stowarzyszenia, biorąc pod uwagę sytuację gospodarczą [Rzeczypospolitej] Polski[ej], zadecyduje, czy okres pięciu lat powinien być przedłużony".

2 Na mocy decyzji Rady Stowarzyszenia UE–Polska nr 3/2002 z dnia 23 października 2002 r. przedłużającej okres przewidziany w art. 8 ust. 4 protokołu nr 2 (Dz.U. 2003, L 186, s. 38), podczas którego Rzeczpospolita Polska mogła wyjątkowo, w odniesieniu do wyrobów stalowych, udzielać pomocy publicznej na restrukturyzację zgodnie z zasadami przewidzianymi w art. 8 ust. 4 protokołu nr 2, został przedłużony o osiem

kolejnych lat licząc od dnia 1 stycznia 1997 r. lub do daty przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Zgodnie z art. 2 tej decyzji:

„[Rzeczpospolita] Polska przedkłada Komisji […] program restrukturyzacji i plany przedsiębiorstwa, które spełniają wymogi określone w art. 8 ust. 4 protokołu [nr] 2 i które zostały ocenione i zatwierdzone przez krajowy organ ds. nadzoru nad pomocą publiczną (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów)".

3 Protokół 8 w sprawie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali załączony do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 2003, L 236, s. 948, zwany dalej „protokołem nr 8") zezwolił Rzeczypospolitej Polskiej w drodze odstępstwa od przepisów ogólnych dotyczących pomocy państwa na udzielanie pomocy na restrukturyzację sektora hutnictwa zgodnie z postanowieniami planu restrukturyzacji i na warunkach przewidzianych w tym protokole. Przewiduje on między innymi:

„1. Nie naruszając postanowień artykułu 87 [WE] i 88 [WE], pomoc państwa udzielaną przez [Rzeczpospolitą] Polsk[ą] dla celów restrukturyzacji na rzecz określonych części polskiego hutnictwa uznaje się za zgodną ze wspólnym rynkiem, pod warunkiem iż:

— okres, o którym mowa w artykule 8 ustęp 4 protokołu nr 2 […], został przedłużony do dnia przystąpienia,

— postanowienia planu restrukturyzacji, na podstawie którego powyższy protokół został przedłużony, są przestrzegane w ciągu całego okresu 2002–2006,

— warunki określone w niniejszym protokole są spełnione oraz

— żadna pomoc państwa dla celów restrukturyzacji nie zostanie wypłacona na rzecz polskiego hutnictwa po dniu przystąpienia.

2. […]

3. Wyłącznie spółki wymienione w załączniku 1 (dalej jako »spółki objęte pomocą«) kwalifikują się do otrzymania pomocy państwa w ramach programu restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali.

4. Spółka objęta pomocą nie może:

a) w przypadku łączenia z inną spółką, niewymienioną w załączniku 1, przenieść korzyści wynikającej z pomocy udzielonej spółce nią objętej;

b) w okresie do dnia 31 grudnia 2006 roku przejąć aktywów jakiejkolwiek spółki nie wymienionej w załączniku 1, której upadłość ogłoszono.

5. […]

6. Całkowita pomoc na cele restrukturyzacji, która ma zostać udzielona spółkom objętym pomocą zostanie określona w uzasadnieniach zawartych w zatwierdzonym planie restrukturyzacji polskiego hutnictwa żelaza i stali oraz indywidualnych biznes planach zatwierdzonych przez Radę. Jednakże w żadnym przypadku pomoc wypłacona w okresie od 1997 do 2003 roku i jej całkowita wartość nie przekroczy kwoty 3 387 070 000 PLN.

[…]

[Rzeczpospolita] Polska nie udzieli żadnej dodatkowej pomocy państwa na cele restrukturyzacji na rzecz polskiego hutnictwa.

[…]

10. Jakiekolwiek późniejsze zmiany w ogólnym planie restrukturyzacji oraz w indywidualnych planach muszą być zatwierdzone przez Komisję oraz, tam gdzie jest to konieczne, przez Radę.

[…]

18. Jeżeli proces monitorowania wykaże, iż:

[…]

c) [Rzeczpospolita] Polska w trakcie okresu restrukturyzacji udzieliła dodatkowej niezgodnej pomocy państwa na rzecz hutnictwa i spółek objętych pomocą w szczególności,

uzgodnienia przejściowe zawarte w niniejszym protokole nie wywierają skutku.

Komisja podejmie odpowiednie środki, na mocy których każda spółka będzie zobowiązana do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w niniejszym protokole".

4 Decyzja Rady 2003/588/WE z dnia 21 lipca 2003 r. w sprawie przestrzegania wymogów ustanowionych w art. 3 decyzji nr 3/2002 (Dz.U. L 199, s. 17) przewiduje w swym jedynym artykule:

„Program restrukturyzacji i plany przedsiębiorstwa przedłożone Komisji przez [Rzeczpospolitą] Polską w dniu 4 kwietnia 2003 r. zgodnie z art. 2 decyzji nr 3/2002 […] spełniają wymogi określone w art. 8 ust. 4 protokołu [nr] 2" [tłumaczenie nieoficjalne].

5 Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. [88] WE (Dz.U. L 83, s. 1) w art. 6 ust. 1 stanowi:

„Decyzja o wszczęciu [formalnego postępowania wyjaśniającego] zawiera podsumowanie odpowiednich kwestii faktycznych i prawnych, wstępną ocenę Komisji odnośnie do charakteru pomocowego proponowanego środka i określa wątpliwości co do jego zgodności ze wspólnym rynkiem. Decyzja wzywa zainteresowane państwo członkowskie i inne zainteresowane strony do przedstawienia uwag w wyznaczonym terminie, który zwykle nie przekracza jednego miesiąca. W należycie uzasadnionych przypadkach Komisja może przedłużyć wyznaczony termin".

6 Artykuł 7 ust. 5 tego rozporządzenia stanowi:

„W przypadku gdy Komisja stwierdza, że pomoc będąca przedmiotem zgłoszenia nie jest zgodna ze wspólnym rynkiem, stwierdza w drodze decyzji (zwanej dalej »decyzją negatywną«), że pomoc nie zostanie wprowadzona w życie".

7 Artykuł 14 rozporządzenia nr 659/1999 stanowi:

„1. W przypadku gdy podjęte zostały decyzje negatywne w sprawach pomocy przyznanej bezprawnie, Komisja podejmuje decyzję, że zainteresowane państwo członkowskie podejmie wszelkie konieczne środki w celu [odzyskania] pomocy od beneficjenta (zwaną dalej »decyzją o [odzyskaniu]«). Komisja nie wymaga [odzyskania] pomocy, jeżeli byłoby to sprzeczne z ogólną zasadą prawa wspólnotowego.

2. Pomoc podlegająca [odzyskaniu] na podstawie decyzji o [odzyskaniu] obejmuje odsetki naliczone według właściwej stopy ustalonej przez Komisję. Odsetki są płatne od dnia, w którym pomoc przyznana bezprawnie została udostępniona beneficjentowi do daty jej [odzyskania].

3. […]".

8 Zgodnie z art. 20 ust. 1 tego rozporządzenia:

„Każda zainteresowana strona może złożyć uwagi na podstawie art. 6 po decyzji Komisji o wszczęciu [formalnego postępowania wyjaśniającego]. Do każdej z zainteresowanych stron, która złożyła takie uwagi oraz do każdego beneficjenta pomocy indywidualnej zostaje wysłana kopia decyzji, podjętej przez Komisję na podstawie art. 7".

9 Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999 (Dz.U. L 140, s. 1) w swym art. 9 stanowi:

„1. O ile decyzja szczególna nie stanowi inaczej, stopą procentową zwrotu pomocy państwa udzielonej niezgodnie z art. 88 ust. 3 [WE] jest roczna stopa procentowa ustalona na każdy rok kalendarzowy.

Jest ona obliczana na podstawie średniej stóp pięcioletnich międzybankowych transakcji swap za wrzesień, październik i listopad roku poprzedniego, plus 75

punktów bazowych. W uzasadnionych przypadkach Komisja może zwiększyć stopę oprocentowania o więcej niż 75 punktów bazowych w odniesieniu do jednego lub [większej liczby] państw członkowskich.

[…]

4. W przypadku braku wiarygodnych lub równoważnych danych i w wyjątkowych okolicznościach Komisja może, w ścisłej współpracy z zainteresowanym państwem członkowskim (lub państwami członkowskimi), ustalić stopę procentową zwrotu pomocy państwa dla jednego lub [większej liczby] państw członkowskich na podstawie innej metody i w oparciu o dostępne informacje".

10 W odniesieniu do zasad stosowania stopy procentowej art. 11 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia wyjaśnia:

„Stopę procentową stosuje się narastająco do dnia zwrotu pomocy [(metoda składana)]. Odsetki narosłe w poprzednim roku podlegają oprocentowaniu w każdym następnym roku".

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu

11 Niniejsza sprawa dotyczy restrukturyzacji polskiego producenta stali Huty Częstochowa SA (zwanej dalej „HCz"). Restrukturyzację HCz przeprowadzono w latach 2002–2005. W tym celu aktywa HCz zostały przekazane nowym spółkom:

— w 2002 r. utworzono Hutę Stali Częstochowa sp. z o.o. (zwaną dalej „HSCz") mającą kontynuować produkcję stali HCz. HSCz wydzierżawiła urządzenia HCz do produkcji stali od syndyka i przejęła większość pracowników. Spółką dominującą spółki HSCz było Towarzystwo Finansowe Silesia sp. z o.o. (zwane dalej „TFS"), którego 100% akcji znajdowało się w posiadaniu polskiego Skarbu Państwa;

— w 2004 r. zostały założone spółki Majątek Hutniczy sp. z o.o. (zwana dalej „MH") i Majątek Hutniczy Plus (zwana dalej „MH Plus"). Ich 100% akcji znajdowało się w posiadaniu HCz. MH otrzymała aktywa hutnicze HCz, a MH Plus otrzymała pewne inne aktywa konieczne do produkcji;

— aktywa niezwiązane z produkcją (zwane „aktywami niehutniczymi"), a także zakład elektroenergetyczny Elsen zostały przekazane spółce Operator ARP sp. z o.o., spółce zależnej od Agencji Rozwoju Przemysłu SA (będącej własnością polskiego Skarbu Państwa), w celu zapłaty wierzytelności publicznoprawnych podlegających restrukturyzacji (podatki i składki na ubezpieczenia społeczne).

12 Pismem z dnia 19 maja 2004 r. Komisja poinformowała Rzeczpospolitą Polską, że postanowiła wszcząć formalne postępowanie wyjaśniające w sprawie pomocy na restrukturyzację przyznanej HCz jako producentowi stali. Decyzja ta zastała opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 12 sierpnia 2004 r. (Dz.U. C 204, s. 6, zwana dalej „decyzją o wszczęciu postępowania") w autentycznej wersji językowej (język polski) i poprzedzona jej streszczeniem w innych językach urzędowych. Komisja zwróciła się do wszystkich zainteresowanych stron o przedstawienie uwag dotyczących okoliczności faktycznych i analizy prawnej zamieszczonych w decyzji o wszczęciu postępowania. Otrzymała uwagi od Rzeczypospolitej Polskiej i czterech zainteresowanych stron.

13 W dokumencie zatytułowanym „Oświadczenie dotyczące pomocy publicznej, która potencjalnie została udzielona [HCz] lub [HSCz]" z dnia 3 lutego 2005 r. ISD Polska sp. z o.o. (działając wówczas pod firmą ZPD Steel sp. z o.o., zwana dalej „ISD"), będąca w 100% spółką zależną Industrial Union of Donbass Corp. (zwanej dalej „IUD") w ramach negocjacji poprzedzających przejęcie przez nią HSCz, MH, MH Plus i dziesięciu innych spółek zależnych HCz złożyła następujące oświadczenie (zwane „poręczeniem"):

„W przypadku wydania przez Komisję Europejską decyzji nakazującej [HCz], [HSCz] lub podmiotowi, który przejął majątek [HCz] zwrot niedopuszczalnej pomocy publicznej w zakresie pomocy w ramach programu restrukturyzacji na łączną wysokość wyższą niż 20 milionów złotych, oświadczamy że nie będzie to w żadnym przypadku skutkowało zwolnieniem nas z jakichkolwiek zobowiązań wynikających z Oferty oraz zobowiązujemy się nie wnosić i nie dochodzić jakichkolwiek roszczeń odszkodowawczych przeciwko a) Skarbowi Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, b) Agencji Rozwoju Przemysłu SA, c) [TFS] oraz d) HCz […], związanych z koniecznością zwrotu pomocy oraz z prowadzeniem wszelkich postępowań, w tym przed Komisję Europejską w związku z udzieleniem pomocy publicznej [HCz]. Zobowiązujmy się w takim wypadku spowodować zwrot przez spółki [MH], [MHPlus] i [HSCz] lub inne spółki, jak również ich następców prawnych (niezależnie od tytułu takiego następstwa) określonej w decyzji Komisji Europejskiej kwoty niedopuszczalnej pomocy publicznej, nawet jeśli decyzja ta dotyczyć będzie wyłącznie [HCz]".

14 Po przeprowadzeniu postępowania Komisja doszła do wniosku, że wbrew jej początkowym wątpliwościom środki mające na celu restrukturyzację HCz zgodnie z przepisami ustawy o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy z dnia 30 października 2002 r. (Dz.U. nr 213, poz. 1800, z późn. zm.), nie stanowiły pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 WE. Komisja stwierdziła natomiast, że HCz skorzystała na różnych podstawach z pomocy państwa w okresie od 1997 r. do 2002 r. Komisja stwierdziła, że wspomniana pomoc była częściowo zgodna ze wspólnym rynkiem, ale zażądała jej zwrotu w części, którą uznała za niezgodną ze wspólnym rynkiem, czyli kwoty 19 699 452 PLN (zwanej dalej „sporną pomocą").

15 W dniu 5 lipca 2005 r. Komisja wydała decyzję 2006/937/WE w sprawie pomocy państwa nr C 20/04 (ex NN 25/04) na rzecz Huty Częstochowa SA (Dz.U. 2006, L 366, s. 1, zwaną dalej „decyzją w sprawie pomocy państwa"). Jej art. 3 przewiduje:

„1. Pomoc państwa w wysokości 19 699 452 PLN, jakiej [Rzeczpospolita] Polska udzieliła [HCz] w okresie od 1997 r. do maja 2002 r. w formie pomocy operacyjnej i pomocy na cele restrukturyzacji zatrudnienia, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.

2. [Rzeczpospolita] Polska podejmie wszelkie niezbędne środki, aby odzyskać od [HCz], Regionalnego Funduszu Gospodarczego, [MH] i [Operatora ARP] pomoc, o której mowa w [ust. 1], udzieloną bezprawnie [HCz]. Wszystkie te przedsiębiorstwa ponoszą solidarną odpowiedzialność za zwrot tej pomocy.

Zwrot pomocy nastąpi bezzwłocznie i zgodnie z procedurami prawa krajowego, pod warunkiem że zezwalają one na natychmiastowe i skuteczne wykonanie niniejszej decyzji. Do sum podlegających zwrotowi doliczone zostaną odsetki za cały okres od dnia przyznania pomocy [HCz] do jej faktycznego odzyskania. Odsetki naliczone zostaną zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale V rozporządzenia […] nr 794/2004.

3. […]".

16 W art. 4 decyzji w sprawie pomocy państwa Komisja zatwierdza proponowaną zmianę polskiego krajowego planu restrukturyzacji zgodnie z pkt 10 protokołu nr 8 w takim stopniu, w jakim pozwoli to na restrukturyzację HCz bez pomocy państwa i bez zwiększania jej zdolności produkcyjnych.

17 Zgodnie z porozumieniem z dnia 30 września 2005 r., które weszło w życie w dniu 7 października 2005 r., ISD nabyła od HCz wszystkie akcje MH i MH Plus, a także dziesięciu pozostałych spółek zależnych HCz. Na mocy umowy również z dnia 30 września 2005 r., która weszła w życie w dniu 7 października 2005 r., ISD nabyła od TFS wszystkie akcje HSCz. ISD stała się zatem właścicielem HSCz, MH, MH Plus i dziesięciu pozostałych spółek zależnych HCz.

18 Pismem z dnia 17 lutego 2006 r. Komisja zwróciła się do władz polskich o wskazanie stóp oprocentowania zwrotu spornej pomocy przez solidarnych dłużników, o których mowa w art. 3 ust. 2 decyzji w sprawie pomocy państwa. W odpowiedzi z dnia 13 marca 2006 r. władze polskie zaproponowały stopy oprocentowania zwrotu spornej pomocy i metodę obliczania odsetek. Zaproponowały między innymi jako podstawę w odniesieniu do okresu od 1997 r. do 1999 r. stałą stopę oprocentowania pięcioletnich obligacji Skarbu państwa wyrażonych w PLN, a w odniesieniu do okresu od 2000 r. do daty przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej stopę oprocentowania dziesięcioletnich obligacji Skarbu państwa wyrażonych w PLN. Poza tym biorąc pod uwagę sytuację na rynkach kapitałowych w Polsce w tym okresie, która charakteryzowała się bardzo wysokimi, ale szybko spadającymi stopami, władze polskie zażądały, aby stopy te były corocznie uaktualniane i aby odsetki nie były obliczane według metody składanej.

19 W skierowanym do polskich władz piśmie z dnia 7 czerwca 2006 r. Komisja stwierdziła, że stopą oprocentowania zwrotu spornej pomocy powinna być w odniesieniu do całego rozpatrywanego okresu stała stopa oprocentowania pięcioletnich obligacji Skarbu Państwa wyrażonych w PLN i że na mocy art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 794/2004 ta stopa oprocentowania powinna być obliczana według metody składanej.

20 W pismach poleconych z dnia 7 lipca i z dnia 16 sierpnia 2006 r. Komisja przekazała decyzję w sprawie pomocy państwa, odpowiednio, IUD (potwierdzenie odbioru z dnia 11 lipca 2006 r.) i MH (potwierdzenie odbioru z dnia 18 sierpnia 2006 r.). W dniu 21 grudnia 2006 r. decyzja w sprawie pomocy państwa została opublikowana w Dzienniku Urzędowym.

Przebieg postępowania i żądania stron

21 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 11 września 2006 r. ISD i IUD wniosły skargę w sprawie T-273/06.

22 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 października 2006 r. MH wniosła skargę w sprawie T-297/06.

23 Postanowieniem prezesa piątej izby Sądu z dnia 5 grudnia 2006 r. sprawy T-273/06 i T-297/06 zostały połączone do celów procedury pisemnej i ustnej, jak również wydania wyroku.

24 W dniu 23 kwietnia 2007 r. spółki ISD i MH poinformowały Sąd o swym połączeniu w dniu 15 listopada 2006 r., przy czym ISD przejęła wszelkie prawa i obowiązki MH.

25 W związku z częściowym odnowieniem składu sędziowskiego Sądu sprawa została przekazana nowemu sędziemu sprawozdawcy. Został on następnie przydzielony do ósmej izby, wobec czego niniejsza sprawa została przekazana tej izbie.

26 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (ósma izba) postanowił otworzyć procedurę ustną, zadać stronom pytania na piśmie i wezwać Komisję do przedstawienia określonych dokumentów. Strony uczyniły to w wyznaczonym terminie.

27 Podczas rozprawy w dniu 3 września 2008 r. wysłuchano wystąpień stron i ich odpowiedzi na zadane przez Sąd pytania.

28 W sprawie T-273/06 ISD i IUD wnoszą do Sądu o:

— stwierdzenie dopuszczalności skargi;

— stwierdzenie nieważności art. 3 decyzji w sprawie pomocy państwa;

— tytułem żądania ewentualnego — uznanie, że zobowiązanie Rzeczypospolitej Polskiej do odzyskania spornej pomocy i odsetek określonych w art. 3 decyzji w sprawie pomocy państwa nie istnieje i w konsekwencji że kwoty tej pomocy i odsetki nie są należne;

— tytułem dalszego żądania ewentualnego — stwierdzenie nieważności art. 3 ust. 2 akapit drugi decyzji w sprawie pomocy państwa i przekazanie kwestii związanej z odsetkami Komisji w celu wydania nowej decyzji w rozumieniu załącznika A do niniejszej skargi lub każdego innego wniosku Sądu przedstawionego w uzasadnieniu wyroku;

— w każdym wypadku — obciążenie Komisji wszystkimi kosztami postępowania;

— w razie rozstrzygnięcia przez Sąd, że należy umorzyć postępowanie — obciążenie Komisji kosztami postępowania na podstawie art. 87 § 6 w związku z art. 90 lit. a) regulaminu Sądu.

29 Zgodnie z pkt 3 skargi skarżące ISD i IUD zamierzają także zaskarżyć pismo Komisji z dnia 7 czerwca 2006 r.

30 W sprawie T-297/06 ISD (dawniej MH, nazwa ta zostanie zachowana w niniejszym wyroku ze względu na przejrzystość) przedstawia identyczne żądania, ale ponadto wnosi o stwierdzenie nieważności art. 4 decyzji w sprawie pomocy państwa.

31 Komisja wnosi do Sądu o:

— odrzucenie skarg jako niedopuszczalnych;

— tytułem żądania ewentualnego — oddalenie skarg jako bezzasadnych;

— obciążenie skarżących kosztami postępowania.

Co do prawa

W przedmiocie dopuszczalności skarg

32 Komisja kwestionuje legitymację procesową skarżących ISD i IUD, a także przestrzeganie terminów na wniesienie obydwóch skarg. Poza tym podnosi, że ustalenie stóp oprocentowania zwrotu spornej pomocy nie podlega zaskarżeniu.

W przedmiocie legitymacji procesowej

— Argumenty stron

33 Komisja kwestionuje możliwość wniesienia przez skarżące ISD i IUD skargi odrębnej i równoległej w stosunku do skargi złożonej przez MH. Względy ekonomii procesowej powinny bowiem stać na przeszkodzie podwójnemu badaniu zgodności z prawem decyzji, w przypadku gdy większość zarzutów podniesionych przez spółkę dominującą jest identyczna z zarzutami podniesionymi przez jej spółkę zależną. W tym względzie wyrok Sądu z dnia 22 kwietnia 1999 r. w sprawie T-112/97 Monsanto przeciwko Komisji, Rec. s. II-1277, jest bez znaczenia. Według Komisji beneficjenta pomocy należy postrzegać jako podmiot odrębny od jego akcjonariuszy, wyposażony we własną wolę, jak uznano w postanowieniu prezesa pierwszej izby Sądu z dnia 11 września 2006 r. w sprawie T-367/05 UPC France przeciwko Komisji. A zatem skargę o stwierdzenie nieważności mogłaby wnieść MH jako beneficjent spornej pomocy. Natomiast ze względu na brak interesu odrębnego od tego, jaki posiada MH, skarżące ISD i IUD nie mogą złożyć skargi, ponieważ decyzja nie dotyczy ich w sposób indywidualny.

34 W odniesieniu do IUD Komisja podkreśla, że udział w formalnym postępowaniu wyjaśniającym i status strony zainteresowanej, jaki z tego wynika, nie zwalniają skarżącej, która jest akcjonariuszem beneficjenta pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem, z obowiązku wykazania swego indywidualnego interesu do wniesienia skargi o stwierdzenie nieważności decyzji i dowiedzenia, dlaczego decyzja dotyczy jej w sposób indywidualny identycznie jak beneficjenta.

35 W odniesieniu do legitymacji procesowej skarżące twierdzą, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem decyzja Komisji uznająca pomoc za niezgodną ze wspólnym rynkiem dotyczy beneficjenta w sposób indywidualny.

36 Co się tyczy ISD, skarżące podnoszą, że była ona zobowiązania, pod swą dawną nazwą ZPD Steel, poręczyć za zwrot przez MH między innymi spornej pomocy, o której mowa w art. 3 decyzji w sprawie pomocy państwa. Jest zatem oczywiste, że decyzja w sprawie pomocy państwa dotyczy jej w sposób indywidualny w większym stopniu niż jakiejkolwiek innej osoby, z wyjątkiem beneficjenta spornej pomocy, i że odróżnia go w sposób indywidualny podobnie jak czyni to wobec beneficjenta, ponieważ na mocy poręczenia ma ona obowiązek zwrotu spornej pomocy.

37 Poza tym według skarżących decyzja, której stwierdzenia nieważności żąda posiadająca wszystkie akcje, a w konsekwencji będąca właścicielem w100% spółki zależnej będącej adresatem decyzji spółka dominująca, która jest w ten sposób odróżniona od każdej innej osoby, a zwłaszcza od innego podmiotu gospodarczego na rozpatrywanym rynku, dotyczy tejże spółki dominującej w sposób indywidualny (ww. w pkt 33 wyrok w sprawie Monsanto przeciwko Komisji, pkt 58, 59). W niniejszym przypadku ISD posiada wszystkie akcje MH, MH Plus i HSCz, a w konsekwencji jest właścicielem w 100% tych przedsiębiorstw, a zatem decyzja w sprawie pomocy państwa dotyczy jej w sposób indywidualny.

38 Ten sam argument dotyczy także IUD, która jest właścicielem w 100% akcji ISD. Poza tym udział w postępowaniu w dziedzinie pomocy państwa stanowi jeden z elementów pozwalających ustalić, czy decyzja, której stwierdzenia nieważności żąda osoba fizyczna lub prawna, dotyczy tej osoby w sposób indywidualny. Ponieważ IUD przedstawiła swe

uwagi w wyniku wszczęcia w dniu 12 sierpnia 2004 r. formalnego postępowania wyjaśniającego dotyczącego pomocy na restrukturyzację przyznanej HCz, decyzja w sprawie pomocy państwa dotyczy w sposób indywidualny także jej.

39 Wreszcie skarżące podnoszą, że ISD i IUD posiadają także interes prawny w kwestionowaniu aktu, który powodując utratę wartości MH, narusza ich prawo własności.

— Ocena Sądu

40 Z utrwalonego orzecznictwa wynika, że podmioty inne niż adresaci decyzji mogą utrzymywać, iż decyzja ta dotyczy ich indywidualnie, tylko wtedy gdy ma ona wpływ na ich sytuację ze względu na szczególne dla nich cechy charakterystyczne lub na sytuację faktyczną, która odróżnia je od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje w sposób podobny jak adresata decyzji (wyrok Trybunału z dnia 15 lipca 1963 r. w sprawie 25/62 Plaumann przeciwko Komisji, Rec. s. 197, 223).

41 Na wstępie należy podnieść, że Komisja nie kwestionuje legitymacji procesowej MH. Ponieważ w decyzji w sprawie pomocy państwa wskazano, że MH jest przedsiębiorstwem zobowiązanym do zwrotu spornej pomocy, jest bezsporne, że decyzja w sprawie pomocy państwa dotyczy jej w sposób indywidualny.

42 W odniesieniu do ISD należy stwierdzić, że w momencie wniesienia skargi w sprawie T-273/06 nie była ona jeszcze połączona z MH. W konsekwencji jej legitymacja procesowa powinna być oceniania odrębnie od legitymacji procesowej MH.

43 Jednakże w momencie wniesienia skargi ISD była już właścicielem MH w 100%. W tym względzie Sąd orzekł w ww. w pkt 33 wyroku w sprawie Monsanto przeciwko Komisji, pkt 58, że okoliczność, iż przedsiębiorstwo jest właścicielem w 100% przedsiębiorstwa będącego adresatem spornej decyzji, odróżnia je w świetle tej decyzji od wszelkich innych osób, a zwłaszcza od wszelkich innych podmiotów gospodarczych na danym rynku.

44 Komisja wprawdzie kwestionuje to orzecznictwo, powołując się na ww. w pkt 33 postanowienie w sprawie UPC France przeciwko Komisji, jednakże postanowienie to dotyczy, jak przyznaje sama Komisja, wniosku o dopuszczenie do sprawy w charakterze interwenienta akcjonariusza mniejszościowego, a nie skargi właściciela 100% akcji o stwierdzenie nieważności, jak to jest w niniejszym przypadku. Co więcej, strony nie kwestionują okoliczności, że ISD nie tylko jest właścicielem 100% kapitału MH, ale także poręczycielem zwrotu spornej pomocy przez MH (zob. pkt 13 powyżej). W konsekwencji jest ona zobowiązania do zagwarantowania zwrotu tej pomocy. Tak też w rzeczywistości się stało, ponieważ ISD w całości zwróciła sporną pomoc.

45 W takich okolicznościach nie można zaprzeczyć, że decyzja w sprawie pomocy państwa dotyczy ISD w sposób indywidualny, ponieważ dotyczy jej ona ze względu na sytuację faktyczną, która odróżnia ją od wszelkich innych osób i w związku z tym indywidualizuje w sposób podobny jak adresata decyzji w sprawie pomocy państwa.

46 Wreszcie, wbrew twierdzeniom Komisji, względy ekonomii procesowej nie mogą podważyć ustalonej legitymacji procesowej.

47 W odniesieniu do legitymacji procesowej IUD wystarczy przypomnieć, że ponieważ legitymacja procesowa ISD jest ustalona, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, jako że chodzi o jedną i tę samą skargę, nie należy badać legitymacji procesowej pozostałych

skarżących (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 24 marca 1993 r. w sprawie C-313/90 CIRFS i in. przeciwko Komisji, Rec. s. I-1125, pkt 31; wyroki Sądu: z dnia 8 lipca 2003 r. w sprawie T-374/00 Verband der freien Rohrwerke i in. przeciwko Komisji, Rec. s. II-2275, pkt 57; z dnia 9 lipca 2007 r. w sprawie T-282/06 Sun Chemical Group i in. przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2149, pkt 50; z dnia 6 lipca 1995 r. w sprawach połączonych od T-447/93 do T-449/93 AITEC i in. przeciwko Komisji, Rec. s. II-1971, pkt 82).

48 Nie ma zatem potrzeby odrębnego badania dopuszczalności skargi wniesionej przez IUD.

49 Z powyższego wynika, iż podniesiony przez Komisję zarzut niedopuszczalności dotyczący legitymacji procesowej skarżących należy oddalić.

W przedmiocie przekroczenia terminu na wniesienie skargi

— Argumenty stron

50 Komisja utrzymuje, że obydwie skargi zostały wniesione po upływie terminu, ponieważ trzy skarżące powzięły wiadomość o decyzji w sprawie pomocy państwa najpóźniej w dniu 10 kwietnia 2006 r. Komisja bowiem zwraca uwagę, że data 10 kwietnia 2006 r. znajduje się w górnej części każdej strony faksu zawierającego decyzję w sprawie pomocy państwa w języku polskim załączonego do pisma skarżących ISD i IUD z dnia 18 września 2006 r., a także pisma MH z dnia 17 października 2006 r., skierowanych do Sądu, i że adresatem faksu była Kancelaria LSW, będąca wówczas doradcą grupy IUD. Z powyższego wynika, że biorąc po uwagę dziesięciodniowy termin ze względu na odległość, termin na wniesienie skargi upłynął w dniu 20 czerwca 2006 r. (wtorek).

51 Komisja jednakże przyznaje, że data, w której skarżąca powzięła wiadomość o akcie, ma tylko subsydiarny charakter, czyli ma znaczenie w przypadku aktów, które nie są przedmiotem ani notyfikacji, ani publikacji. W tym względzie Komisja stwierdza, że decyzja w sprawie pomocy państwa została doręczona IUD pismem poleconym z dnia 7 lipca 2006 r. (potwierdzenie odbioru jest opatrzone datą 11 lipca 2006 r.), a MH pismem poleconym z dnia 16 sierpnia 2006 r. (potwierdzenie odbioru jest opatrzone datą 18 sierpnia 2006 r.). Podnosi także, że w dniu 21 grudnia 2006 r. decyzja w sprawie pomocy państwa została opublikowana w Dzienniku Urzędowym.

52 Jednakże skarżące, które nie są adresatami aktu, nie wykazały, dlaczego doręczenie im decyzji w sprawie pomocy państwa pismem poleconym na mocy art. 20 ust. 2 rozporządzenia nr 659/99 stanowiło notyfikację w rozumieniu art. 230 akapit piąty WE.

53 Skarżące stwierdzają, że decyzję w sprawie pomocy państwa notyfikowano IUD w dniu 11 lipca 2006 r., a skarga w sprawie T-273/06 została wniesiona w dniu 11 września 2006 r. Decyzję notyfikowano MH w dniu 18 sierpnia 2006 r., a MH wniósł skargę w dniu 17 października 2006 r. ISD nie mogła powziąć wiadomości o decyzji w sprawie pomocy państwa przed doręczeniem jej IUD w dniu 11 lipca 2006 r.

54 W replice skarżące dodają, że ponieważ decyzja w sprawie pomocy państwa została opublikowana w Dzienniku Urzędowym, skargi są dopuszczalne ratione temporis, ponieważ albo decyzja w sprawie pomocy państwa podlega notyfikacji i została im należycie notyfikowana, albo decyzja w sprawie pomocy państwa nie podlega notyfikacji i podnoszone przez Komisję kryterium rzeczywistego powzięcia wiadomości posiada charakter subsydiarny w stosunku do kryterium publikacji w Dzienniku Urzędowym.

— Ocena Sądu

55 W odniesieniu do przestrzegania terminów należy podnieść, że data, w której skarżące powzięły wiadomość o akcie, ma tylko subsydiarny charakter, czyli ma znaczenie w przypadku aktów, które nie są przedmiotem ani notyfikacji, ani publikacji. Zgodnie bowiem z utrwalonym orzecznictwem dotyczącym wykładni art. 230 akapit piąty WE z treści tego postanowienia wynika, że kryterium daty powzięcia wiadomości o akcie jako początku biegu terminu na wniesienie skargi ma jedynie subsydiarny w stosunku do kryterium publikacji lub notyfikacji aktu charakter (wyrok Trybunału z dnia 10 marca 1998 r. w sprawie C-122/95 Niemcy przeciwko Radzie, Rec. s. I-973, pkt 35; wyrok Sądu z dnia 15 września 1998 r. w sprawie T-11/95 BP Chemicals przeciwko Komisji, Rec. s. II-3235, pkt 47).

56 W niniejszym przypadku decyzja w sprawie pomocy państwa została opublikowana w Dzienniku Urzędowym z dnia 21 grudnia 2006 r. A zatem niniejsze skargi, złożone w dniu 11 września i w dniu 17 października 2006 r., zostały wniesione w poszanowaniu terminu przewidzianego w art. 230 akapit piąty WE. Zgodnie bowiem z art. 101 § 1 i art. 102 §§ 1 i 2 regulaminu termin upłynął w dniu 14 marca 2007 r., czyli dwa miesiące, dwa tygodnie i dziesięć dni po publikacji decyzji w sprawie pomocy państwa, a zatem znacznie po wniesieniu skarg.

57 Prawdą jest, że publikacja decyzji w sprawie pomocy państwa nie stanowiła warunku jej skuteczności. Jednakże zgodnie z utrwaloną praktyką decyzje Komisji zamykające prowadzone na podstawie art. 88 ust. 2 WE postępowanie wyjaśniające dotyczące pomocy są publikowane w Dzienniku Urzędowym. A zatem skarżące mogły w sposób uzasadniony zakładać, że decyzja w sprawie pomocy państwa zostanie opublikowana (zob. podobnie ww. w pkt 55 wyrok w sprawie BP Chemicals przeciwko Komisji, pkt 48–51).

58 W odniesieniu do kwestii, czy pismo Komisji z dnia 7 lipca 2006 r., w którym Komisja przekazała IUD tekst decyzji w sprawie pomocy państwa, stanowi notyfikację w rozumieniu art. 230 akapit piąty WE, należy podnieść, że Rzeczpospolita Polska jest jedynym adresatem decyzji w sprawie pomocy państwa w rozumieniu art. 254

ust. 3 WE. Jako że skarżąca nie jest adresatem decyzji w sprawie pomocy państwa, kryterium notyfikacji aktu nie ma do niej zastosowania (zob. podobnie wyrok Sądu z dnia 15 czerwca 2005 r. w sprawie T-17/02 Olsen przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-2031, pkt 76).

59 W każdym razie zakładając, że decyzja może zostać notyfikowana osobie, która nie jest jej adresatem, i że przekazanie decyzji w sprawie pomocy państwa skarżącym na mocy art. 20 ust. 2 rozporządzenia nr 659/99 należy uznać za notyfikację, należy stwierdzić, że skargi zostały wniesione w wymaganym terminie. W takich okolicznościach zgodnie z art. 101 § 1 i art. 102 § 2 regulaminu termin na wniesienie skargi w sprawie T-273/06 upłynął w dniu 21 września 2006 r., czyli dwa miesiące i dziesięć dni po notyfikacji decyzji w sprawie pomocy państwa w dniu 11 lipca 2006 r., a zatem po wniesieniu skargi w dniu 11 września 2006 r. Termin w sprawie T-297/06 upłynął w dniu 30 października 2006 r., czyli w poniedziałek po upływie dwóch miesięcy i dziesięciu dni od dnia notyfikacji decyzji w sprawie pomocy państwa w dniu 18 sierpnia 2006 r., a zatem po wniesieniu skargi w dniu 17 października 2006 r.

60 W powyższego wynika, że skargi zostały wniesione w wyznaczonych terminach.

W przedmiocie dopuszczalności skargi na pismo z dnia 7 czerwca 2006 r.

— Argumenty stron

61 Komisja podnosi, że pismo z dnia 7 czerwca 2006 r., w którym ustaliła stopy oprocentowania, jakie należy zastosować do zwrotu spornej pomocy, nie jest aktem zaskarżalnym. W rezultacie stopa oprocentowania wynikająca z postępowania, o którym mowa w art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 794/2004, posiada „tę samą

wartość" co stopa oprocentowania, o której mowa w ust. 1 wspomnianego artykułu. Te stopy oprocentowania posiadają zatem „moc prawa erga omnes". W konsekwencji skarżące nie mogą ich podważać ze względu na fakt, że decyzja w sprawie pomocy państwa nie dotyczy ich w sposób bezpośredni i indywidualny.

62 Ta „moc prawa" jest potwierdzona faktem, że taka sama stopa oprocentowania została zastosowana w innych decyzjach skierowanych do Rzeczypospolitej Polskiej, które także dotyczyły pomocy przyznanej bezprawnie, na przykład w decyzji Komisji 2008/34/WE z dnia 23 października 2007 r. w sprawie pomocy państwa C 23/06 (ex NN 35/06) udzielonej przez Polskę producentowi stali Grupie Technologie Buczek (Dz.U. 2008, L 116, s. 26).

63 Skarżące podnoszą, że stopa oprocentowania ustalona przez Komisję w jej piśmie z dnia 7 czerwca 2006 r. skierowanym do polskich władz nie ma ogólnego zastosowania do wszystkich środków pomocy państwa przyznanych w latach poprzedzających przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Chodzi bowiem o „decyzję indywidualną", która dotyczy jedynie przypadku HCz i uwzględnia specyfikę jej sytuacji i właściwego rynku.

64 Skarżące dodają, że ustalenie stopy oprocentowania zwrotu spornej pomocy jest integralną częścią decyzji w sprawie pomocy państwa, a nie rozporządzenia nr 794/2004. Podlega ono zatem zaskarżeniu z tego samego tytułu co sama decyzja w sprawie pomocy państwa.

— Ocena Sądu

65 Po pierwsze, w odniesieniu do wiążącego charakteru pisma z dnia 7 czerwca 2006 r. ze sformułowania art. 14 ust. 2 rozporządzenia nr 659/1999 wynika, że pomoc podlegająca odzyskaniu obejmuje odsetki „naliczone według właściwej stopy ustalonej przez Komisję". Artykuł 9 ust. 4 rozporządzenia nr 794/2004 wyjaśnia, że w przypadku braku w szczególności danych koniecznych do obliczenia stopy oprocentowania zgodnie z ust. 1 tego artykułu Komisja może, w ścisłej współpracy z zainteresowanym państwem członkowskim (lub państwami członkowskimi), „ustalić" stopę oprocentowania zwrotu pomocy państwa dla jednego lub większej liczby państw członkowskich na podstawie innej metody i w oparciu o dostępne informacje.

66 Z powyższego wynika, że to Komisja w sposób wiążący ustala stopę oprocentowania zwrotu pomocy państwa, mimo że czyni to w ścisłej współpracy z danym państwem członkowskim. Ten wiążący charakter ustalenia stopy oprocentowania został skądinąd potwierdzony przez Komisję podczas rozprawy. W związku z powyższym pismo z dnia 7 czerwca 2006 r. należy uznać za akt wywierający wiążące skutki prawne w rozumieniu wyroku Trybunału z dnia 11 listopada 1981 r. w sprawie 60/81 IBM przeciwko Komisji, Rec. s. 2639, pkt 9, a zatem za akt zaskarżalny.

67 Po drugie, w odniesieniu do legitymacji procesowej skarżących należy stwierdzić, że kwestia, czy stopy oprocentowania zawarte w piśmie z dnia 7 czerwca 2006 r. posiadają moc prawa, czy też chodzi o decyzję indywidualną, jest bez znaczenia dla dopuszczalności skargi złożonej w tym zakresie. Jest bowiem oczywiste, że skarżące nie są adresatami pisma z dnia 7 czerwca 2006 r. W tych okolicznościach w celu podważenia stóp oprocentowania ustalonych w tym piśmie skarżące powinny wykazać, że dotyczy ich ono w obydwóch wspomnianych przypadkach w sposób bezpośredni i indywidualny, zgodnie z postanowieniami art. 230 akapit czwarty WE.

68 W odniesieniu do warunku, że decyzja musi dotyczyć jednostki w sposób bezpośredni, z orzecznictwa wynika, że wspomniany warunek wymaga, by zaskarżony akt wspólnotowy wywoływał bezpośrednio skutek na sytuację prawną tej jednostki lub nie pozostawiał żadnego zakresu uznania po stronie jego adresatów, których obowiązkiem jest go wykonać, co ma mieć charakter automatyczny i wynikać z samej regulacji wspólnotowej, bez potrzeby stosowania przepisów pośrednich (wyrok Trybunału z dnia 5 maja 1998 r. w sprawie C-386/96 P Dreyfus przeciwko Komisji, Rec. s. I-2309, pkt 43). Podobnie dzieje się w przypadku, gdy dla adresatów możliwość nienadania biegu takiemu aktowi jest czysto teoretyczna, ponieważ ich wola zastosowania się do aktu nie budzi żadnych wątpliwości (ww. wyrok Trybunału w sprawie Dreyfus przeciwko Komisji, pkt 44; zob. także podobnie wyrok Trybunału z dnia 17 stycznia 1985 r. w sprawie 11/82 Piraiki-Patraiki i in. przeciwko Komisji, Rec. s. 207, pkt 8–10). W niniejszym przypadku pismo z dnia 7 czerwca 2006 r. nie pozostawiało żadnego zakresu uznania polskim władzom, także w odniesieniu do aspektów, co do których przedstawiły one Komisji w piśmie z dnia 13 marca 2006 r. inną propozycję.

69 W odniesieniu do warunku, że decyzja musi dotyczyć jednostki w sposób indywidualny, należy stwierdzić, że art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 794/2004 przewiduje możliwość ustalenia przez Komisję w sposób ogólny stopy oprocentowania zwrotu pomocy państwa „dla jednego lub [większej liczby] państw członkowskich".

70 Jednakże należy stwierdzić, że w piśmie z dnia 7 czerwca 2006 r. Komisja nie ustaliła takiej ogólnej stopy procentowej.

71 W tym piśmie Komisja wyraźnie bowiem odwołuje się do decyzji w sprawie pomocy państwa i ustala stopę oprocentowania zwrotu konkretnej pomocy, której dłużnikami są skarżące. Brzmienie pisma nie ma charakteru ogólnego, ale dotyczy „środków, jakie należy przyjąć w celu wprowadzenia w życie decyzji [w sprawie pomocy państwa]". Poza tym w przeciwieństwie do stóp oprocentowania obliczanych zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 9 ust. 1 rozporządzenia nr 794/2004 stopa oprocentowania ustalona przez Komisję w piśmie z dnia 7 czerwca 2006 r. nigdy nie została opublikowana. A zatem nie można uznać, że pismo z dnia 7 czerwca 2006 r. posiada charakter ogólny.

72 Wreszcie odpowiedź Komisji na pytania Sądu zadane na piśmie nie może podważyć wniosku, że w niniejszym przypadku Komisja nie ustaliła stopy procentowej w sposób abstrakcyjny i ogólny, ale określiła ją na konkretne potrzeby decyzji w sprawie pomocy państwa. Wprawdzie Komisja podnosi, iż ta sama stopa oprocentowania została „zastosowana" w innym przypadku i że polskie władze „zaakceptowały" zastosowanie takiej samej metody ustalenia stopy procentowej. Jednakże gdyby w piśmie z dnia 7 czerwca 2006 r. stopa oprocentowania została ustalona dla wszystkich przypadków zwrotu pomocy przyznanej w rozpatrywanym okresie w Polsce, Komisja nie miałaby potrzeby ponownego wszczynania postępowania przewidzianego w art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 794/2004, nawiązywania „ścisłej współpracy z państwem członkowskim" ani powoływania się na zgodę polskich władz. Mogłaby po prostu zastosować ustaloną wcześniej stopę odsetek.

73 W konsekwencji należy stwierdzić, że w piśmie z dnia 7 czerwca 2006 r. Komisja ograniczyła się do ustalenia stopy oprocentowania mającej zastosowanie do niniejszego przypadku i że pismo to dotyczy skarżących w sposób indywidualny, ponieważ są one zobowiązane do zwrotu kwoty powiększonej o te odsetki.

74 Z całości powyższych rozważań wynika, że skarga na pismo z dnia 7 czerwca 2006 r. jest dopuszczalna.

W przedmiocie dopuszczalności żądań trzeciego, czwartego i szóstego

Argumenty stron

75 Komisja podnosi, że żądania trzecie, czwarte i szóste skarżących (zob. pkt 28 powyżej) są niedopuszczalne, ponieważ nie wchodzą one w zakres zastosowania kontroli zgodności z prawem opartej na art. 230 WE. Ich celem jest bowiem co do istoty zwrócenie się do Sądu o wydanie nakazów.

76 Skarżące odpowiadają, że te żądania nie naruszają „kasacyjnego charakteru" skargi o stwierdzenie nieważności, ponieważ prowadzi ona do wydania nowej decyzji zgodnej z wyrokiem stwierdzającym nieważność.

Ocena Sądu

77 Wbrew twierdzeniem Komisji celem żądań trzeciego i szóstego nie jest zwrócenie się do Sądu o wydanie wobec niej nakazów. Żądanie szóste dotyczy bowiem obciążenia jej kosztami i w konsekwencji jest dopuszczalne.

78 W żądaniu trzecim skarżące wnoszą do Sądu, tytułem żądania ewentualnego, o „uznanie" zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej do odzyskania pomocy za nieistniejące. W tym względzie należy stwierdzić, że ze względu na brak podstawy prawnej w traktacie Sąd nie jest właściwy do rozpoznania tego rodzaju żądania. Jest ono zatem niedopuszczalne.

79 W żądaniu czwartym skarżące wnoszą do Sądu między innymi o przekazanie kwestii związanej z odsetkami Komisji w celu wydania nowej decyzji. Tymczasem w replice i podczas rozprawy skarżące wskazały, że w tej części żądań ograniczyły się one do przedstawienia logicznej konsekwencji wyroku, w przypadku gdy zostanie uwzględnione żądanie stwierdzenia nieważności sformułowane w ramach tej samej części żądań, konsekwencji przewidzianej ponadto w art. 233 ust. 1 WE. Żądanie to nie ma zatem niezależnego znaczenia.

Co do istoty

80 W sprawie T-273/06 skarżące ISD i IUD podnoszą sześć zarzutów dotyczących oczywistych błędów w ocenie okoliczności faktycznych i naruszeń ich prawa do przedstawienia uwag, zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, protokołu nr 8, art. 14 rozporządzenia nr 659/1999 i rozporządzenia nr 794/2004. W sprawie T-297/06 MH podnosi cztery zarzuty co do zasady identyczne jak te, które zostały podniesione w sprawie T-273/06, z wyjątkiem zarzutów drugiego i trzeciego, które nie zostały powtórzone.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia protokołu nr 8

— Argumenty stron

81 Skarżące przypominają przede wszystkim, że w motywie 108 decyzji w sprawie pomocy państwa Komisja stwierdziła, że art. 87 WE i 88 WE co od zasady nie dotyczą pomocy przyznanej przed przystąpieniem, która nie jest już stosowana po przystąpieniu. W celu uzasadnienia swych kompetencji Komisja dokonuje zatem wykładni pkt 6 akapit trzeci protokołu nr 8, która jest niezgodna z jego celem.

82 W pierwszej kolejności skarżące podnoszą nie tylko, że protokół nr 8 nie dotyczy przedsiębiorstw niewymienionych w załączniku 1, z jednym wyjątkiem pkt 4 lit. b), ale że punkt ten przewiduje a contrario możliwość przejęcia przez osobę trzecią aktywów spółki niewymienionej w załączniku 1, która skorzystała z pomocy na restrukturyzację. Celem protokołu nr 8 jest bowiem zapobieżenie łączeniu pomocy przyznawanej jednemu z przedsiębiorstw będących beneficjentami z inną pomocą państwa lub przekazywaniu jej osobie trzeciej. W konsekwencji protokół nr 8 nie stanowi podstawy prawnej, na której Komisja mogłaby się oprzeć w celu wydania decyzji w sprawie pomocy państwa.

83 W drugiej kolejności skarżące podnoszą, że potwierdzone przez prawo międzynarodowe domniemanie braku mocy wstecznej oraz „zasada przewidywalności" sprawiają, że akt może być stosowany z mocą wsteczną tylko w przypadku, gdy przepis na to wyraźnie zezwala i dokładnie wskazuje okres wstecznego zastosowania danego aktu. Tymczasem pkt 6 akapit trzeci protokołu nr 8 nie przewiduje w sposób wyraźny mocy wstecznej. W konsekwencji należy stwierdzić, że nie ma on zastosowania do pomocy państwa otrzymanej przed jego przyjęciem przez spółki niewymienione w załączniku 1.

84 Jedynym elementem mocy wstecznej, jaki można znaleźć w protokole nr 8, jest odniesienie do okresu od 1997 r. do 2003 r., które występuje systematycznie albo w związku z całkowitą kwotą pomocy, jaka może być przyznana (pkt 6), albo w związku z obniżką zdolności produkcyjnych netto, jakiej musi dokonać Rzeczpospolita Polska (pkt 7). Oznacza to, że obliczenia przyszłej pomocy, jaka zostanie przyznana przedsiębiorstwom będącym jej beneficjentami po wejściu w życie protokołu nr 8, należy dokonać z uwzględnieniem wstecz kwot pomocy już przyznanej, ale nie uznając z mocą wsteczną pomocy już udzielonej za bezprawną.

85 W trzeciej kolejności Komisja „wkroczyła w zakres właściwości ratione temporis innych instytucji". Tylko bowiem Rada Stowarzyszenia i Rada posiadają uprawnienia decyzyjne w zakresie zgodności polskiego programu restrukturyzacji z wymogami określonymi w art. 8 ust. 4 protokołu nr 2. W przypadku sporu dotyczącego stosowania układu europejskiego instytucje wspólnotowe mogły zwrócić się do Rady Stowarzyszenia. Komisja nie podjęła takich działań, kiedy dowiedziała się, że HCz otrzymała pomoc państwa. Wszczynając postępowanie wyjaśniające w sprawie rozpatrywanej pomocy, niesłusznie przypisała sobie uprawienia kontrolne. W konsekwencji należy stwierdzić nieważność wydanej przez nią decyzji ze względu na brak kompetencji.

86 W czwartej kolejności skarżące zarzucają Komisji, że naruszyła zasadę równego traktowania w odniesieniu do zastosowania protokołu nr 8. Mimo że formalnie nie ogłoszono upadłości HCz, procedura jej restrukturyzacji jest pod względem gospodarczym tożsama z procedurą upadłości. Jednakże HCz i ISD (a także IUD) zostały potraktowane w sposób odmienny, czy to pod względem prawnym w odniesieniu do HCz, czy to pod względem faktycznym w odniesieniu do ISD

(i IUD), od tego, jaki pkt 4 lit. b) protokołu nr 8 zastrzega, odpowiednio, dla spółki w upadłości i osoby trzeciej nabywającej aktywa innej spółki.

87 W sprawie T-297/06 skarżąca zaskarża także art. 4 decyzji w sprawie pomocy państwa, podnosząc, że Komisja nie miała kompetencji do podjęcia decyzji o poddaniu zmian polskiego krajowego planu restrukturyzacji wymogowi, by zmiana ta nie obejmowała żadnej pomocy państwa i żadnego zwiększenia zdolności produkcyjnych. Poza tym jej zdaniem Komisja dokonała w sposób oczywisty błędnej wykładni pkt 10 protokołu nr 8, ponieważ punkt ten nie przyznaje Komisji uprawnień dyskrecjonalnych do odmowy zgody na dodanie przez państwo członkowskie do jego krajowego planu restrukturyzacji pomocy zgodnej ze wspólnym rynkiem.

88 Komisja kwestionuje te argumenty.

— Ocena Sądu

89 W zarzucie dotyczącym naruszenia protokołu nr 8, który należy zbadać w pierwszej kolejności, ponieważ dotyczy on podstawy prawnej decyzji w sprawie pomocy państwa, skarżące podważają co do zasady możliwość zastosowania ratione temporis i ratione personae wspólnotowych reguł z dziedziny pomocy państwa i kompetencję Komisji do kontrolowania ich przestrzegania w okresie poprzedzającym przystąpienie Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej.

90 W odniesieniu do możliwości zastosowania ratione temporis wspólnotowych reguł z dziedziny pomocy państwa strony nie podważają okoliczności, że co do zasady art. 87 WE i 88 WE nie mają zastosowania do pomocy przyznanej przed przystąpieniem, która nie jest już stosowana po przystąpieniu.

91 W związku z powyższym Komisja w celu uzasadnienia swej kompetencji opiera się na protokole nr 8 jako lex specialis. Sąd zauważa, że ten system pod wieloma względami różni się od ogólnego systemu przewidzianego w traktacie WE i w załączniku IV do Aktu dotyczącego warunków przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej oraz dostosowań w traktatach stanowiących podstawę Unii Europejskiej (Dz.U. 2003, L 236, s. 797, zwanym dalej „załącznikiem IV do traktatu o przystąpieniu"). A zatem zgodnie z pkt 1 protokołu nr 8 niektóre środki pomocowe przyznane przez Rzeczpospolitą Polską na restrukturyzację poszczególnych sektorów polskiego hutnictwa, które zwykle byłyby niedopuszczalne na mocy art. 87 WE i 88 WE, są uznane za zgodne ze wspólnym rynkiem. Poza tym jest bezsporne, że mechanizm przejściowy zawarty w załączniku IV do traktatu o przystąpieniu dotyczy jedynie pomocy państwa przyznanej przed przystąpieniem, która nadal jest stosowana po dacie przystąpienia.

92 Należy zatem zbadać, czy postanowienia protokołu nr 8 upoważniają Komisję do objęcia jej kompetencjami kontrolnymi z zakresu pomocy państwa spornej pomocy i czy stanowią one wystarczającą podstawę prawną dla zakazania przyznania tej pomocy.

93 W tym względzie należy przypomnieć, że protokół nr 8 odwołuje się do pomocy przyznanej w okresie od 1997 r. do 2003 r. Zatwierdza on ograniczoną kwotę pomocy na restrukturyzację przyznaną w tym okresie (czyli przed przystąpieniem Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej) określonym przedsiębiorstwom wymienionym w załączniku 1 i zakazuje w zamian przyznawania jakiejkolwiek innej pomocy państwa na restrukturyzację hutnictwa.

94 Punkt 6 akapit pierwszy protokołu nr 8 przewiduje w szczególności, że w żadnym wypadku całkowita wartość pomocy wypłaconej w okresie od 1997 r. do 2003 r. nie przekroczy kwoty 3 387 070 000 PLN. Punkt 6 akapit trzeci protokołu nr 8 wyjaśnia, że Rzeczpospolita Polska nie udzieli żadnej dodatkowej pomocy państwa na cele

restrukturyzacji polskiego hutnictwa. W konsekwencji wbrew twierdzeniom skarżących zastosowanie z mocą wsteczną protokołu nr 8 jest potwierdzone w pkt 6, który dotyczy okresu od 1997 r. do 2003 r.

95 Wreszcie biorąc pod uwagę, że w momencie publikacji protokołu nr 8 we wrześniu 2003 r. okres ten niemalże upłynął, argument skarżących, zgodnie z którym to odwołanie do okresu od 1997 r. do 2003 r. ma jedynie takie znaczenie, że obliczenie przyszłej pomocy powinno nastąpić z uwzględnieniem wstecz kwot już przyznanej pomocy, ale nie z uznaniem z mocą wsteczną pomocy już udzielonej za bezprawną, jest nieprzekonywający.

96 Przeciwnie, celem protokołu nr 8 jest ustanowienie całościowego systemu odnoszącego się do zatwierdzania pomocy na restrukturyzację polskiego hutnictwa, a nie tylko uniknięcie łączenia pomocy przez przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy.

97 Z powyższego wynika, że protokół nr 8 stanowi w stosunku do załącznika IV traktatu o przystąpieniu i art. 87 WE i 88 WE lex specialis, które rozszerza kontrolę pomocy państwa przeprowadzaną przez Komisję na mocy traktatu WE na pomoc przyznaną na restrukturyzację polskiego hutnictwa w okresie od 1997 r. do 2003 r.

98 Pozostałe argumenty skarżących także nie mogą podważyć możliwości zastosowania protokołu nr 8.

99 W odniesieniu do argumentu dotyczącego możliwości zastosowania ratione personae protokołu nr 8, zgodnie z którym protokół ten nie dotyczy przedsiębiorstw niewymienionych w załączniku 1, należy stwierdzić, że protokół ten dotyczy polskiego hutnictwa w całości, czyli obejmuje w sposób dorozumiany skarżące. Oprócz tego bowiem, że pkt 6 akapit trzeci protokołu nr 8 narzuca całkowitą wartość pomocy i wyklucza wszelkie inne środki pomocowe w nim nieprzewidziane, to pkt 3 tegoż protokołu wyraźnie stanowi, że tylko przedsiębiorstwa wymienione w załączniku 1 (przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy) mogą skorzystać z pomocy państwa w ramach programu restrukturyzacji polskiego hutnictwa. Gdyby można było przyjąć, że przedsiębiorstwo niewymienione w załączniku 1 może zachować otrzymane przed przystąpieniem nieograniczone kwoty pomocy na restrukturyzację, bez obniżania w zamian zdolności produkcyjnych, protokół nr 8 byłby pozbawiony jakiegokolwiek sensu.

100 W odniesieniu do argumentu dotyczącego pkt 4 lit. b) protokołu nr 8, zgodnie z którym jedynie przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy nie mogą przejąć aktywów przedsiębiorstwa niewymienionego w załączniku 1, którego upadłość ogłoszono, należy zaznaczyć, że skarżące dokonują błędnej wykładni tego postanowienia. Punkt ten dotyczy bowiem tylko przedsiębiorstw będących beneficjentami i nie umożliwia w związku z tym formułowania wniosków wobec innych przedsiębiorstw. Poza tym nawet założenie, że punkt ten przewiduje możliwość przejęcia przez osobę trzecią aktywów przedsiębiorstwa w upadłości niewymienionego w załączniku 1 do protokołu nr 8, w żaden sposób nie oznacza, że ta osoba trzecia nie jest zobowiązana do zwrotu pomocy przyznanej temu przedsiębiorstwu bezprawnie.

101 A zatem okoliczność, że sytuacja HCz może być porównana do sytuacji przedsiębiorstwa w upadłości niewymienionego w załączniku 1 do protokołu nr 8, jest nieistotna. W konsekwencji zarzut, który się z tym wiąże, dotyczący podnoszonego naruszenia zasady równego traktowania w odniesieniu do stosowania protokołu nr 8, także należy oddalić. Poza tym HCz nie jest ani przedsiębiorstwem będącym beneficjentem pomocy, ani przedsiębiorstwem w upadłości. Uwzględnienie zarzutu dotyczącego naruszenia zasady równego traktowania byłoby więc co do zasady równoważne z podważeniem protokołu nr 8, który jako źródło prawa pierwotnego stanowi część traktatu WE.

102 W odniesieniu do argumentu, zgodnie z którym Komisja przekroczyła swe uprawienia, wystarczy przypomnieć, że pkt 18 protokołu nr 8 przewiduje, iż w przypadku gdyby Rzeczpospolita Polska w trakcie okresu restrukturyzacji udzieliła dodatkowej niezgodnej pomocy państwa na rzecz hutnictwa, a w szczególności przedsiębiorstw będących beneficjentami pomocy, Komisja podejmie stosowne środki, na mocy których każde przedsiębiorstwo będzie zobowiązane do zwrotu pomocy otrzymanej z naruszeniem warunków ustanowionych w tym protokole. Te stosowne środki obejmują środki kontroli na podstawie art. 88 WE. Z powyższego wynika, że Komisja posiada kompetencje do kontrolowania przestrzegania postanowień protokołu nr 8.

103 Wreszcie w odniesieniu do argumentów podnoszonych w celu podważenia zgodności z prawem art. 4 decyzji w sprawie pomocy państwa należy stwierdzić, że zgodnie z pkt 10 protokołu nr 8 Komisja posiada kompetencje do zatwierdzania wszelkich późniejszych zmian w ogólnym planie restrukturyzacji oraz w indywidualnych planach i że w art. 4 decyzji w sprawie pomocy państwa Komisja powtórzyła niektóre wymogi, które wynikają już z protokołu nr 8.

104 W konsekwencji zarzut dotyczący naruszenia protokołu nr 8 należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego oczywistych błędów w ocenie

— Argumenty stron

105 Skarżące podnoszą, że prawidłowe ustalenie istotnych okoliczności faktycznych doprowadziłoby Komisję do stwierdzenia, że ze względu na przejęcie środków produkcji HCz po cenie odpowiadającej cenie rynkowej sporna pomoc już została zwrócona.

106 Trybunał orzekł w podobnej sprawie, że w przypadku gdy spółka będąca beneficjentem pomocy została sprzedana po cenie rynkowej, cena sprzedaży odzwierciedla konsekwencje wcześniejszej pomocy, a korzyść z pomocy zachowuje sprzedawca wspomnianej spółki. W tym przypadku przywrócenie wcześniejszej sytuacji powinno w pierwszym rzędzie być zapewnione poprzez zwrot pomocy przez sprzedawcę. Jednakże jeżeli sumy wynikłe z prywatyzacji zostały ostatecznie przyznane państwu, jest ono zarówno sprzedawcą, jak i świadczącym pomoc, a w związku z tym przywrócenie wcześniejszej sytuacji nie może być zapewnione przez zwrot pomocy (wyrok Trybunału z dnia 20 września 2001 r. w sprawie C-390/98 Banks, Rec. s. I-6117, pkt 78, 79).

107 W niniejszym przypadku ISD odkupiła od HCz po cenie odpowiadającej wartości rynkowej akcje HSCz w TFS oraz akcje MH i MH Plus, a także dziesięciu spółek zależnych HCz. A zatem po dokonaniu sprzedaży TFS i HCz, czyli przedsiębiorstwa będące w 100% własnością polskiego Skarbu Państwa, zachowały korzyść ze spornej pomocy.

108 W replice skarżące dodają, że to pod presją państwa polskiego IUD musiała zaoferować znacznie wyższą cenę od jej początkowej oferty i zawrzeć ponadto zobowiązanie poręczenia za MH. Wspomniane zobowiązanie zawierało jednak wyraźne uznanie prawa IUD do odwołania się od ewentualnej decyzji Komisji nakazującej zwrot pomocy.

109 Skarżące uznają rozwiązania przyjęte w niedawnym orzecznictwie w ww. w pkt 106 wyroku w sprawie Banks, w wyroku Trybunału z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie C-277/00 Niemcy przeciwko Komisji, Rec. s. I-3925, zwanym dalej „wyrokiem w sprawie SMI", i w wyroku Sądu z dnia 19 października 2005 r. w sprawie T-324/00 CDA Datenträger Albrechts przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-4309. Jednakże według skarżących z tego orzecznictwa wynika, że w przypadku gdy beneficjent przystąpił do grupy nabywcy, odzyskanie pomocy od beneficjenta będzie miało gospodarczy wpływ także na nabywcę, który w stosownym przypadku mógł już zwrócić element pomocy

płacąc cenę rynkową. Jeśli ponadto sprzedawcą pakietu akcji było samo państwo, które musi odzyskać daną pomoc, wspomniane państwo odzyska pomoc dwukrotnie.

110 Komisja podnosi, że zarzut ten należy uznać za bezprzedmiotowy, ponieważ skarżące podważają kwestię, która nie znajduje się w decyzji w sprawie pomocy państwa.

— Ocena Sądu

111 W celu dokonania oceny argumentu, zgodnie z którym ISD przejęła aktywa HCz po cenie rynkowej, należy rozróżnić dwa etapy. W pierwszej kolejności MH i MH Plus, dwie spółki zależne będące w 100% własnością HCz, przejęły akcje hutnicze i inne aktywa konieczne do produkcji (asset deal). W drugiej kolejności HCz sprzedała MH i MH Plus na rzecz ZPD Steel (obecnie ISD), spółki zależnej będącej w 100% własnością IUD (share deal).

112 W odniesieniu do asset deal jest bezsporne, że MH i MH Plus nie zapłaciły HCz żadnej ceny zakupu w zamian za przekazanie aktywów HCz na rzecz tych wydzielonych spółek. Obawa Komisji, że w związku z tą restrukturyzacją HCz może stać się „pustym dzbanem", który uniemożliwiłby jakiekolwiek odzyskanie pomocy uznanej za niezgodną ze wspólnym rynkiem, mimo że na początku istniały znaczące aktywa, była zatem zasadna. W konsekwencji tylko zobowiązanie do solidarnego zwrotu umożliwiłoby Rzeczypospolitej Polskiej zwrócenie się do każdego przedsiębiorstwa będącego beneficjentem pomocy.

113 W odniesieniu do share deal należy stwierdzić, że odkupienie MH i MH Plus przez ISD, które skądinąd nie zostało jeszcze zakończone w dniu wydania decyzji w sprawie pomocy państwa, nie zostało w niej zbadane. Z sentencji i motywów decyzji w sprawie pomocy państwa wynika bowiem, że jej przedmiotem jest jedynie pierwszy etap, czyli problematyka dotycząca przekazania aktywów HCz (asset deal).

114 Poza tym zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach skarg o stwierdzenie nieważności zgodność z prawem zaskarżonego aktu należy oceniać na podstawie stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydania tego aktu (zob. wyrok Trybunału z dnia 7 lutego 1979 r. w sprawach połączonych 15/76 i 16/76 Francja przeciwko Komisji, Rec. s. 321, pkt 7, ww. w pkt 109 wyrok w sprawie SMI, pkt 39 i przytoczone tam orzecznictwo).

115 Tymczasem w dniu wydania decyzji w sprawie pomocy państwa, czyli w dniu 5 lipca 2005 r., HCz wciąż była właścicielem MH i MH Plus, ponieważ ich sprzedaż ISD miała miejsce dopiero w dniu 30 września 2005 r. Ta późniejsza sprzedaż MH na rzecz ISD nie ma jednak wpływu na zgodność z prawem decyzji w sprawie pomocy państwa. Wydarzenia następujące po wydaniu decyzji w sprawie pomocy państwa nie mogą bowiem spowodować jej nieważności w sposób wsteczny. A zatem niniejszy zarzut jest bezskuteczny, ponieważ skarżące podważają operację, której ocena nie jest zawarta w decyzji w sprawie pomocy państwa.

116 Z powyższego wynika, że argumenty skarżących ISD i IUD oparte na ww. w pkt 106 wyroku w sprawie Banks oraz ww. w pkt 109 wyrokach w sprawie SMI i w sprawie CDA Datenträger Albrechts przeciwko Komisji, nie mają żadnego znaczenia w ramach niniejszej sprawy. W wyroku w sprawie Banks Trybunał zbadał bowiem możliwość zażądania zwrotu pomocy po dokonaniu sprzedaży przedsiębiorstwa będącego beneficjentem. Kolejne wyroki w sprawie SMI i w sprawie CDA Datenträger Albrechts przeciwko Komisji dotyczą sytuacji, w których, w przeciwieństwie do niniejszego przypadku, sprzedaż miała miejsce przez wydaniem decyzji nakazującej zwrot pomocy.

117 W związku z wydaniem decyzji w sprawie pomocy państwa nakazującej zwrot spornej pomocy zasady zwrotu, w tym części sumy, jakie powinny być zwrócone przez każde z przedsiębiorstw będących solidarnymi dłużnikami, powinny być określone przez polskie władze w ramach wykonania tej decyzji.

118 Z całości powyższych rozważań wynika, że zarzut dotyczący oczywistych błędów w ocenie okoliczności faktycznych należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa do przedstawienia uwag

— Argumenty stron

119 Skarżące ISD i IUD twierdzą, że mimo iż rozpatrywana pomoc była Komisji znana, streszczenie decyzji wszczynającej postępowanie nie wymieniało spornej pomocy. W decyzji wszczynającej postępowanie przedstawiono kilka istotnych kwestii prawnych, ale nie wymieniono żadnej okoliczności faktycznej w odniesieniu do jakiegokolwiek środka pomocowego, takiego jak sporna pomoc. To sformułowanie nie pozwoliło IUD dowiedzieć się, jakie środki pomocowe zostały objęte postępowaniem wyjaśniającym. W konsekwencji IUD nie wiedziała, że powinna była przedstawić uwagi dotyczące rozpatrywanej pomocy. Nie miała zatem możliwości skorzystać z prawa, które zostało jej przyznane w art. 88 WE i w art. 6 rozporządzenia nr 659/1999.

120 W replice skarżące przyznają, że wezwanie do przedstawienia uwag opublikowane w Dzienniku Urzędowym wymienia między innymi okres, którego dotyczy postępowanie wyjaśniające. Jednakże informacje te znajdują się tylko w decyzji wszczynającej postępowanie opublikowanej w języku oryginału (język polski), a nie w streszczeniu. Tymczasem IUD sądziła, że może powziąć wiadomość o decyzji wszczynającej postępowanie na podstawie streszczenia opublikowanego w języku angielskim.

121 Komisja odpiera te argumenty. Podnosi, że na etapie wszczęcia postępowania wyjaśniającego ocena prawna istotnych okoliczności faktycznych bezwzględnie posiada charakter wstępny, ale decyzja wszczynająca postępowanie wyraźnie dowodzi, że podejmuje ona kwestię istnienia innych środków pomocy wypłaconej HCz i HSCz od 1997 r.

— Ocena Sądu

122 Prawdą jest, że w streszczeniu decyzji wszczynającej postępowanie, która identyfikuje HCz jako potencjalnego beneficjenta pomocy państwa, nie wymieniono ani spornej pomocy, ani okresu od 1997 r. do 2003 r.

123 Niemniej jednak z samego charakteru streszczenia wynika, że nie może ono zawierać wszystkich informacji znajdujących się w decyzji wszczynającej postępowanie. Ponadto z opublikowanego w Dzienniku Urzędowym wezwania do przedstawienia uwag wyraźnie wynika, że jedynie tekst w języku polskim jest autentyczny. Poza tym decyzja wszczynająca postępowanie jest skierowana do Rzeczypospolitej Polskiej, której językiem urzędowym jest język polski. Skarżące nie mogą zatem ograniczyć się do zapoznania się z decyzją wszczynającą postępowanie jedynie w postaci streszczenia opublikowanego w języku angielskim. We własnym interesie skarżące powinny były dokonać tłumaczenia tej decyzji, jeśli mimo faktu, że ISD jest przedsiębiorstwem polskim, była ona dla nich niezrozumiała.

124 W odniesieniu do decyzji wszczynającej postępowanie w ścisłym tego słowa znaczeniu z orzecznictwa wynika, że celem etapu postępowania, o którym mowa w art. 88 ust. 2 WE, jest umożliwienie Komisji uzyskania pełnych informacji dotyczących wszystkich danych w sprawie (wyrok Trybunału z dnia 2 kwietnia 1998 r. w sprawie C-367/95 P Komisja przeciwko Sytraval Brink's France, Rec. s. I-1719, pkt 38).

125 Zgodnie z art. 6 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 decyzja wszczynająca postępowanie zawiera podsumowanie odpowiednich kwestii faktycznych i prawnych, „wstępną ocenę" Komisji odnośnie do proponowanego środka i określa wątpliwości co do jego zgodności ze wspólnym rynkiem. Poza tym decyzja ta wzywa zainteresowane państwo członkowskie i inne zainteresowane strony do przedstawienia uwag.

126 Jak wynika ze sformułowania ww. przepisu, analiza Komisji posiada bezwzględnie charakter wstępny. Wynika z tego, iż nie można wymagać od Komisji, by przedstawiła szczegółową analizę danej pomocy w komunikacie dotyczącym wszczęcia tego postępowania. Konieczne jest jednak, by Komisja dostatecznie precyzyjnie zdefiniowała zakres przeprowadzanego przez siebie postępowania wyjaśniającego, aby prawo zainteresowanych stron do przedstawienia uwag nie było pozbawione sensu [wyrok Sądu z dnia 31 maja 2006 r. w sprawie T-354/99 Kuwait Petroleum (Nederland) przeciwko Komisji, Zb.Orz. s. II-1475, pkt 85].

127 Jednakże pkt 6, 32 i 51 decyzji wszczynającej postępowanie, której wersja w języku polskim została opublikowana w Dzienniku Urzędowym, wyraźnie dowodzą, że Komisja podejmuje kwestię istnienia większej liczby środków pomocowych wypłaconych HCz i HSCz od 1997 r. W pkt 6 stwierdzono bowiem, że „[n]a podstawie dostępnych obecnie informacji jest prawdopodobne, że HCz mogła otrzymać różnorodną pomoc państwa od momentu rozpoczęcia procesu restrukturyzacji w 1997 roku". W pkt 32 wyjaśnia, że „[p]rocedura ta powinna dotyczyć wszelkiej pomocy udzielonej HCz od 1 stycznia 1997 [r.]". Zwraca się zatem do polskich władz o „[s]zczegółowe wyjaśnienie dotyczące wielkości i celów wszelkich środków pomocy państwa udzielonych przez [Rzeczpospolitą] Polsk[ą] na rzecz HCz od 1997 roku" (pkt 51).

128 Mimo że decyzja wszczynająca postępowanie nie wymienia wyraźnie pomocy na restrukturyzację ani kwoty 19 699 452 PLN, to jednak z tych przepisów wyraźnie wynika, że Komisja wszczyna całościowe postępowanie dotyczące wszystkich środków pomocowych przyznanych HCz od 1997 r.

129 Z powyższego wynika, że w decyzji wszczynającej postępowanie Komisja w sposób wystarczający zdefiniowała ramy swego badania, aby zainteresowane osoby trzecie mogły przedstawić swe uwagi. A zatem niniejszy zarzut należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań

— Argumenty stron

130 Skarżące ISD i IUD podnoszą, że fakt, iż Komisja nie wskazała w sposób szczegółowy w decyzji wszczynającej postępowanie pomocy, której uchylenia żąda w decyzji w sprawie pomocy państwa, prowadzi także do nieważności decyzji w sprawie pomocy państwa, wynikającej z naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań. Twierdzą one, że ich uzasadnione oczekiwania dotyczyły także faktu, że IUD zakładała, że sporna pomoc zostanie uznana za zwróconą na podstawie ww. w pkt 106 orzecznictwa w sprawie Banks i że pomoc przyznana przed 2003 r. została należycie zgłoszona Komisji.

131 W ramach kolejnego zarzutu skarżące dodają, że Komisja doprowadziła do powstania u nich przekonania, że pomoc otrzymana przez HCz nie zostanie uchylona. Nawet gdyby stwierdzono, że sporna pomoc jest niezgodna z prawem, należałoby uwzględnić wyjątkowe okoliczności niniejszego przypadku. Po przyznaniu bowiem przez Komisję w uzasadnieniu jej propozycji z dnia 26 maja 2003 r. dotyczącej decyzji Rady, że przedłużenie obowiązywania odstępstwa przewidzianego w art. 8 ust. 4 protokołu nr 2 miałoby skutek w postaci zalegalizowania z mocą wsteczną środków pomocowych, które od momentu wejścia w życie układu europejskiego zostały przyznane niezgodnie z prawem, skarżące mogły w sposób uzasadniony oczekiwać, że Komisja nie zażąda zwrotu pomocy otrzymanej przez HCz. Podnoszą, że mimo iż sporna pomoc nie została zgłoszona w rozumieniu art. 87 WE i 88 WE, była ona „należycie ogłoszona" zgodnie ze stosownymi procedurami przewidzianymi w protokole nr 2.

132 Komisja podważa te argumenty i twierdzi, że skarżące nie mogą powoływać się w niniejszym przypadku na zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań.

— Ocena Sądu

133 W odniesieniu do podnoszonego braku precyzji decyzji wszczynającej postępowanie należy odesłać do badania poprzedniego zarzutu, w którego ramach, przypomniawszy, że tego rodzaju decyzja ma bezwzględnie charakter wstępny, stwierdzono, że w decyzji wszczynającej postępowanie Komisja niemniej jednak w sposób wystarczający zdefiniowała ramy postępowania (zob. pkt 126–129 powyżej). A zatem brak wyraźnego odniesienia do spornej pomocy w decyzji wszczynającej postępowanie nie pozwala skarżącym na powołanie się na naruszenie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań.

134 W zakresie w jakim skarżące powołują się na ich oczekiwania odnoszące się do faktu, że sporna pomoc zostanie uznana za zwróconą, należy stwierdzić, że tego rodzaju oczekiwania nie mogą być chronione na podstawie zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań. Skarżące nie zostały bowiem skłonione przez akt wspólnotowy do podjęcia decyzji, która następnie doprowadziła do negatywnych dla nich konsekwencji (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 28 kwietnia 1988 r. w sprawie 120/86 Mulder, Rec. s. 2321, pkt 24), ani nie były beneficjentami korzystnego dla nich aktu administracyjnego instytucji wspólnotowej, który zostałby z mocą wsteczną przez tę instytucję wycofany (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 17 kwietnia 1997 r. w sprawie C-90/95 P de Compte przeciwko Parlamentowi, Rec. s. I-1999, pkt 35 i przytoczone tam orzecznictwo). W każdym razie ww. w pkt 106 wyrok w sprawie Banks nie ma wpływu na zgodność z prawem decyzji w sprawie pomocy państwa (zob. pkt 116 powyżej).

135 W odniesieniu do podnoszonej legalizacji z mocą wsteczną pomocy przyznanej bezprawnie należy przypomnieć, że przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy mogą mieć uzasadnione oczekiwania co do legalności pomocy w zasadzie jedynie wtedy, gdy pomoc została przyznana z poszanowaniem procedury przewidzianej w art. 88 WE, i że staranny uczestnik obrotu gospodarczego powinien być zazwyczaj w stanie upewnić się, że ta procedura została zachowana (wyrok Trybunału z dnia 20 marca 1997 r. w sprawie C-24/95 Alcan Deutschland, Rec. s. I-1591, pkt 25).

136 W niniejszym przypadku jest oczywiste, że sporna pomoc nie została zgłoszona. Sporna pomoc została bowiem przyznana w momencie, gdy Rzeczpospolita Polska nie była jeszcze członkiem Unii Europejskiej. Zgłoszenie zgodne z procedurą przewidzianą w art. 88 WE nie było zatem możliwe.

137 Skarżące podnoszą, że sporna pomoc została „należycie ogłoszona" zgodnie ze stosownymi procedurami przewidzianymi w protokole nr 2. W tym względzie Sąd przypomina, że art. 8 protokołu nr 2 wprowadził ogólny zakaz przyznawania pomocy publicznej, z wyjątkiem odstępstw dopuszczalnych na mocy traktatu EWWiS. Artykuł ten przewiduje również odstępstwo w odniesieniu do wyrobów „stalowych EWWiS" w przypadku pomocy na restrukturyzację, podlegające jednak określonym wymogom i procedurom.

138 Niemniej jednak te procedury nie mogły doprowadzić do powstania u skarżących uzasadnionych oczekiwań. Poprzez ich twierdzenie, że sporna pomoc została „należycie ogłoszona" zgodnie z procedurami przewidzianymi w protokole nr 2, skarżące zdają się odwoływać do decyzji 2003/588. W decyzji tej Rada stwierdziła, że program restrukturyzacji i plany przedsiębiorstwa przedłożone Komisji przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 4 kwietnia 2003 r. spełniają wymogi zawarte w art. 8 ust. 4 protokołu nr 2. Tymczasem należy stwierdzić, że plan przedsiębiorstwa dotyczący HCz nie został przedłożony Komisji. W konsekwencji zatwierdzenie zawarte w decyzji 2003/588 nie dotyczy tego planu.

139 W odniesieniu do uzasadnienia Komisji propozycji dotyczącej ww. decyzji Rady, zgodnie z którym przedłużenie obowiązywania odstępstwa przewidzianego w art. 8 ust. 4 protokołu nr 2 miałoby skutek w postaci zalegalizowania z mocą wsteczną wszelkich środków pomocowych, które od momentu wejścia w życie układu europejskiego zostały przyznane niezgodnie z prawem, należy stwierdzić, że stwierdzenie to nie znalazło się w akcie przyjętym ostatecznie przez Radę. Tymczasem zwykła propozycja Komisji dotycząca decyzji Rady nie może prowadzić do powstania u skarżących uzasadnionych oczekiwań

140 Z powyższego wynika, że zarzut dotyczący naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia art. 14 rozporządzenia nr 659/1999

— Argumenty stron

141 Skarżące przypominają, że zgodnie z art. 14 ust. 1 rozporządzenia nr 659/1999 Komisja nie wymaga odzyskania pomocy, jeżeli byłoby to sprzeczne z ogólną zasadą prawa wspólnotowego. Tymczasem w decyzji w sprawie pomocy państwa Komisja naruszyła zasadę ochrony uzasadnionych oczekiwań, zasadę pewności prawa i zasadę równego traktowania.

142 Po pierwsze, w odniesieniu do zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań, skarżące podnoszą argumenty przedstawione w pkt 131 powyżej.

143 Po drugie, w odniesieniu do zasady pewności prawa, skarżące podnoszą, że sprzeciwia się ona temu, by instytucja wymagała uchylenia pomocy, w przypadku gdy pomoc ta została jej zgłoszona w ramach programu restrukturyzacji krajowego hutnictwa i aby inna instytucja na podstawie propozycji pierwszej wydała decyzję uznającą ten program za zgodny z prawem wspólnotowym.

144 Po trzecie, w odniesieniu do zasady równego traktowania, skarżące utrzymują, że Komisja potraktowała w sposób znacząco odmienny dwie kategorie osób, których sytuacje prawne i faktyczne nie różnią się istotnie — z jednej strony przedsiębiorstwa

wymienione w załączniku 1 do protokołu nr 8, a z drugiej strony podmiot gospodarczy będący następcą HCz — zobowiązując Rzeczpospolitą Polską do odzyskania pomocy przyznanej HCz, podczas gdy pomoc przyznana przedsiębiorstwom wymienionym w załączniku 1 została uznana za zgodną z traktatem.

145 Komisja podważa te argumenty i podnosi między innymi, że sporna pomoc w żadnym momencie nie została zatwierdzona przez władze wspólnotowe lub polskie na podstawie art. 8 ust. 4 protokołu nr 2.

— Ocena Sądu

146 W ramach niniejszego zarzutu skarżące powołują się na naruszenie zasad ochrony uzasadnionych oczekiwań, pewności prawa i równego traktowania, jako ogólnych zasad prawa wspólnotowego w rozumieniu art. 14 rozporządzenia nr 659/1999.

147 Po pierwsze, w odniesieniu do podnoszonego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań należy odesłać do wniosku sformułowanego po przeprowadzeniu badania tych argumentów w ramach poprzedniego zarzutu (pkt 140 powyżej).

148 Po drugie, w odniesieniu do podnoszonego naruszenia zasady pewności prawa należy stwierdzić, że tego rodzaju zarzut w świetle powyższych rozważań także nie może zostać uwzględniony. Jak bowiem wykazano powyżej, zachowanie Komisji nie stoi w sprzeczności z decyzją 2003/588, ponieważ nie odnosi się ona do planu przedsiębiorstwa dotyczącego HCz. Poza tym jest bezsporne, że załącznik 1 do protokołu nr 8 wymieniał nazwy podmiotów, którym zezwolono na otrzymanie pomocy państwa, i że HCz nie została w nim wymieniona.

149 Po trzecie, w odniesieniu do podnoszonego naruszenia zasady równego traktowania należy podnieść, że fakt, iż HCz nie znajduje się wśród przedsiębiorstw będących beneficjentami pomocy, jest skądinąd właśnie powodem uzasadniającym potraktowanie jej odmiennie niż wspomniane przedsiębiorstwa. W zakresie w jakim protokół 8 przewiduje odmienne traktowanie przedsiębiorstw będących beneficjentami pomocy i przedsiębiorstw, które nie zostały wymienione w załączniku 1 do wspomnianego protokołu, należy stwierdzić, że protokół ten jako źródło prawa pierwotnego jest częścią traktatu WE.

150 Ze wszystkich powyższych rozważań wynika, że zarzut dotyczący naruszenia art. 14 rozporządzenia nr 659/1999 należy oddalić.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia rozporządzenia nr 794/2004

— Argumenty stron

151 Na wypadek gdyby Sąd uznał za bezzasadne podniesione powyżej zarzuty nieważności, skarżące uważają, że powinien jednak stwierdzić nieważność art. 3 ust. 2 akapit drugi decyzji w sprawie pomocy państwa, który dotyczy obliczenia należnych odsetek. Komisja bowiem naruszyła cel art. 9 i 11 rozporządzenia nr 794/2004, polegający na przywróceniu sytuacji istniejącej przed przyznaniem bezprawnej pomocy (status quo ante), z jednej strony żądając zapłaty odsetek od zwrotu odsetek, a z drugiej strony stosując stopę referencyjną niemającą żadnego związku z rzeczywistą sytuacją istniejącą na polskim rynku w okresie od 1997 r. do 2004 r.

152 Po pierwsze, skarżące podnoszą, że w prawie polskim odsetki są obliczane jedynie od kapitału zaległości podatkowych, a ustawy podatkowe nie przewidują kapitalizacji odsetek należnych od tych zaległości. W konsekwencji przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy znalazły się w sytuacji odmiennej i mniej korzystnej od tej, w jakiej znajdowały się przed przyznaniem pomocy.

153 Po drugie, skarżące twierdzą, że jak szczegółowo wyjaśniono w opinii znajdującej się w załączniku A do niniejszej skargi, w okresie od 1997 r. do 2004 r. przedsiębiorstwa bardzo rzadko otrzymywały kapitał zewnętrzny długoterminowy (co najmniej pięcioletni), wykorzystując obligacje i pożyczki bankowe wyrażone w PLN. Przedsiębiorstwa preferowały pożyczki w walutach obcych od pożyczek wyrażonych w walucie krajowej, a „przeważającą walutą obcą" w tym zakresie był dolar amerykański (USD).

154 Chcąc zastosować stopę oprocentowania obligacji polskiego Skarbu Państwa, Komisja wykorzystała stopę, która nie odzwierciedla prawidłowo korzyści przyznanej HCz. Przeciwnie, stopy oprocentowania obligacji Skarbu Państwa doprowadziły do przeszacowania tej korzyści, a zwrot odsetek postawił przedsiębiorstwa będące beneficjentami pomocy w sytuacji mniej korzystnej w stosunku do status quo ante. W rzeczywistości zasadnicze stopy oprocentowania powinny mieścić się w przedziale 4,24–7,51%, podczas gdy stopa procentowa zaproponowana przez Komisję zawierała się w przedziale 5,50–19,70%. Po stwierdzeniu nieważności art. 3 ust. 2 akapit drugi decyzji w sprawie pomocy państwa Sąd powinien — zdaniem skarżących — odesłać kwestię odsetek do Komisji w celu wydania nowej decyzji zgodnej z załącznikiem A do niniejszej skargi. Skarżące kończą swą argumentację, streszczając metodę obliczenia opisaną we wspomnianym załączniku A, i podają wyniki dotyczące okresu od 1997 r. do 2006 r.

155 Komisja odpiera te argumenty.

— Ocena Sądu

156 Ostatni zarzut skarżących dotyczy stóp oprocentowania zwrotu spornej pomocy. W tym kontekście skarżące zaskarżają nie tylko decyzję w sprawie pomocy państwa, ale także pismo z dnia 7 czerwca 2006 r., w którym Komisja określiła tę stopę.

157 W odniesieniu do decyzji w sprawie pomocy państwa należy stwierdzić, że w jej art. 3 ust. 2 akapit drugi Komisja ogranicza się do wyjaśnienia, że do sum podlegających zwrotowi doliczone zostaną odsetki za cały okres od dnia przyznania [HCz] pomocy do jej faktycznego odzyskania i że odsetki naliczone zostaną zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale V rozporządzenia nr 794/2004. W zakresie w jakim skarżące podważają stopę oprocentowania zwrotu spornej pomocy, ich zarzut jest zatem bezprzedmiotowy, ponieważ ta stopa oprocentowania nie jest określona ani w sentencji, ani w motywach decyzji w sprawie pomocy państwa.

158 Poza tym należy podnieść, że w motywie 147 decyzji w sprawie pomocy państwa Komisja wyraźnie uznała, iż w związku z tym że dla Polski nie były dostępne pięcioletnie międzybankowe stopy transakcji swap za okres, jakiego dotyczy przyznanie pomocy niezgodnej ze wspólnym rynkiem, zastosowana stopa procentowa zwrotu pomocy powinna być oparta zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 794/200 na dostępnej stopie procentowej, którą należy uznać za właściwą dla tego okresu.

159 W zakresie w jakim skarżące podważają metodę obliczenia odsetek zawartą w decyzji w sprawie pomocy państwa, należy podnieść, że stwierdzenia zawarte w art. 3 ust. 2 akapit drugi tej decyzji mają charakter w pełni deklaratoryjny, ponieważ ograniczają się do odwołania do stosownych przepisów rozdziału V rozporządzenia nr 794/2004. Metoda obliczania odsetek wynika bowiem z samego rozporządzenia nr 794/2004. Tymczasem skarżące nie podnoszą zarzutu nieważności w odniesieniu do tego rozporządzenia.

160 W odniesieniu do pisma z dnia 7 czerwca 2006 r., w którym Komisja określiła stopę oprocentowania, którą należy stosować do zwrotu spornej pomocy, skarżące podnoszą co do zasady, że zastosowana przez Komisję stopa referencyjna nie jest w żaden sposób związana z rzeczywistą sytuacją na rynku polskim w tym czasie i że odsetki nie powinny być obliczane według metody składanej.

161 Należy jednak stwierdzić, że zarzuty te są bezzasadne.

162 W odniesieniu bowiem do metody określania stopy procentowej art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 794/2004 przewiduje jedynie, że ustalenia stopy oprocentowania zwrotu pomocy można dokonać w ścisłej współpracy z danym państwem członkowskim.

163 Otóż z korespondencji pomiędzy Komisją a władzami polskimi, którą Komisja przedstawiła w odpowiedzi na pytanie Sądu, wynika, że ustalenie stopy oprocentowania zwrotu spornej pomocy rzeczywiście zostało dokonane w „ścisłej współpracy" z Rzecząpospolitą Polską. W piśmie z dnia 13 marca 2006 r. polskie władze zaproponowały bowiem jako stopę oprocentowania zwrotu pomocy stopy oprocentowania, odpowiednio, pięcioletnich lub dziesięcioletnich obligacji Skarbu Państwa. Biorąc pod uwagę sytuację istniejącą na rynkach kapitałowych w Polsce w tym okresie, która charakteryzowała się bardzo wysokimi, ale szybko spadającymi stopami, władze polskie zażądały, aby stopy te były corocznie uaktualniane i aby odsetki nie były obliczane według metody składanej.

164 Komisja przyjęła w zasadniczej części te propozycje. Stwierdziła wprawdzie, że ze względu na spójność w miejsce zastosowania dwóch różnych stóp należy w całym okresie od 1997 r. do 2004 r. zastosować tylko stopę oprocentowania obligacji pięcioletnich, jednakże przy ustalaniu stopy procentowej mającej zastosowanie zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia nr 794/2004 Komisja dysponowała pewnym zakresem uznania. Skądinąd zastosowanie jednej stopy nie zostało nawet podważone przez skarżącą.

165 W odniesieniu do metody stosowania odsetek, a w szczególności obliczania odsetek według metody składanej, prawdą jest, że Komisja odrzuciła argument Rzeczypospolitej Polskiej. Jednakże art. 11 ust. 2 rozporządzenia nr 794/2004 wyraźnie wyjaśnia, że stopa procentowa jest stosowana według metody składanej do dnia zwrotu pomocy i że odsetki narosłe w jednym roku podlegają oprocentowaniu w każdym następnym roku. Poza tym art. 13 rozporządzenia nr 794/2004 przewiduje, że art. 9 i 11 stosuje się w związku z każdą decyzją o zwrocie pomocy notyfikowaną po dniu wejścia w życie tego rozporządzenia. Ponieważ rozporządzenie nr 794/2004 weszło w życie w maju 2004 r., miało ono zastosowanie w momencie wydania decyzji w sprawie pomocy państwa, a w konsekwencji Komisja była zobowiązana do zażądania, aby odsetki zostały obliczone według metody składanej.

166 W takich okolicznościach i biorąc pod uwagę fakt, że władze polskie zaproponowały sporne stopy referencyjne, nie można stwierdzić, że Komisja naruszyła ciążący na niej obowiązek ustalenia stopy oprocentowania zwrotu spornej pomocy w ścisłej współpracy Rzecząpospolitą Polską, że popełniła oczywisty błąd w ocenie czy też że niesłusznie zastosowała wspomnianą stopę procentową według metody składanej.

167 Z powyższego wynika, że zarzut dotyczący naruszenia przepisów rozporządzenia nr 794/2004 należy oddalić.

168 Ponieważ wszystkie zarzuty skarżącej zostały oddalone, skarga powinna zostać oddalona w całości.

W przedmiocie kosztów

169 Zgodnie z art. 87 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżące przegrały sprawę, zgodnie z żądaniem Komisji należy obciążyć je kosztami postępowania.

Z powyższych względów

SĄD (ósma izba)

orzeka, co następuje:

1) Skargi zostają oddalone.

2) ISD Polska sp. z o.o. i Industrial Union of Donbass Corp. pokrywają koszty postępowania.

Martins Ribeiro Papasavvas Dittrich

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 1 lipca 2009 r.

Podpisy

Spis treści

Ramy prawne . . . . . II - 2192

Okoliczności faktyczne leżące u podstaw sporu . . . . . II - 2200

Przebieg postępowania i żądania stron . . . . . II - 2205

Co do prawa . . . . . II - 2208

W przedmiocie dopuszczalności skarg . . . . . II - 2208

W przedmiocie legitymacji procesowej . . . . . II - 2208

— Argumenty stron . . . . . II - 2208

— Ocena Sądu . . . . . II - 2210

W przedmiocie przekroczenia terminu na wniesienie skargi . . . . . II - 2212

— Argumenty stron . . . . . II - 2212

— Ocena Sądu . . . . . II - 2214

W przedmiocie dopuszczalności skargi na pismo z dnia 7 czerwca 2006 r. . . . . II - 2215

— Argumenty stron . . . . . II - 2215

— Ocena Sądu . . . . . II - 2217

W przedmiocie dopuszczalności żądań trzeciego, czwartego i szóstego . . . . . II - 2219

Argumenty stron . . . . . II - 2219

Ocena Sądu . . . . . II - 2220

Co do istoty . . . . . II - 2221

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia protokołu nr 8 . . . . . II - 2221

— Argumenty stron . . . . . II - 2221

— Ocena Sądu . . . . . II - 2223

W przedmiocie zarzutu dotyczącego oczywistych błędów w ocenie . . . . . II - 2227

— Argumenty stron . . . . . II - 2227

— Ocena Sądu . . . . . II - 2229

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa do przedstawienia uwag . . . . II - 2231

— Argumenty stron . . . . . II - 2231

— Ocena Sądu . . . . . II - 2232

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia zasady ochrony uzasadnionych oczekiwań . . . . . II - 2234

— Argumenty stron . . . . . II - 2234

— Ocena Sądu . . . . . II - 2235

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia art. 14 rozporządzenia nr 659/1999 II - 2237

— Argumenty stron . . . . . II - 2237

— Ocena Sądu . . . . . II - 2238

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia rozporządzenia nr 794/2004 . . . . . II - 2239

— Argumenty stron . . . . . II - 2239

— Ocena Sądu . . . . . II - 2241

W przedmiocie kosztów . . . . . II - 2244